

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x,
e-mail: arbitr@finarbitr.cz,
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/4649/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/651/2014

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 23. 12. 2014 na návrh navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti PROFI CREDIT Czech, a.s., IČO 61860069, se sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, spisová značka B 2892 (dále jen „Instituce“), vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci určení neplatnosti smlouvy o revolvingovém úvěru a o vydání bezdůvodného obohacení a vrácení blankosměnky, o námitkách Instituce ze dne 28. 12. 2015, evid. č. FA/16564/2015, proti nálezu finančního arbitra ze dne 10. 12. 2015, evid. č. FA/12713/2015, takto:

Námitky instituce PROFI CREDIT Czech, a.s., se sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1, doručené finančnímu arbitrovi dne 28. 12. 2015, evid. č. FA/16564/2015, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 10. 12. 2015, evid. č. FA/12713/2015, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá posouzení splnění zákonných povinností Instituce a platnosti smlouvy o úvěru, neboť smlouva o úvěru je podle názoru Navrhovatele v rozporu s dobrými mravy, stejně tak smluvní odměna je v rozporu s dobrými mravy, RPSN není stanovena způsobem, který vyžaduje zákon, ujednání o smluvních sankcích jsou neplatná a práva a povinnosti stran obecně jsou ve značné nerovnováze. Navrhovatel se tedy domáhá určení neplatnosti Smlouvy o úvěru, vydání bezdůvodného obohacení, které Instituce na základě neplatné smlouvy získala, a vrácení blankosměnky zajišťující poskytnutý úvěr.

Finanční arbitr v nálezu ze dne 10. 12. 2015, evid. č. FA/12713/2015 (dále jen „Nález“), vycházel ze zjištění, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 27. 7. 2009 smlouvu o revolvingovém úvěru č. ■, na základě které se Instituce zavázala za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 230.400,- Kč, který se skládá z peněžních

prostředků vyplacených Navrhovateli ve výši 91.000,- Kč a smluvní odměny ve výši 139.400,- Kč (dále jen „Smluvní odměna“), a který se Navrhovatel zavázal Instituci ve sjednané době 48 měsíců a dohodnutým způsobem vrátit (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitr nejprve posuzoval srozumitelnost a určitost jednotlivých částí Smlouvy o úvěru jako obecné náležitosti, které musí splňovat každý právní úkon ve smyslu § 37 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném ke dni uzavření Smlouvy o úvěru (dále jen „občanský zákoník“). Finanční arbitr zjistil, že Smluvní ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru poskytovaném společností PROFI CREDIT Czech, a.s. ■ (dále jen „Obchodní podmínky“), které měly být součástí Smlouvy o úvěru, jsou pro nesrozumitelnost neplatné. Jelikož ujednání Smlouvy o úvěru, která upravují poskytnutí revolvingu a smluvní odměnu za něj, nemohou sama o sobě bez Obchodních podmínek obstát, jsou tato rovněž neplatná. Ze stejného důvodu dovedl finanční arbitr neplatnost dodatku ke Smlouvě o úvěru ze dne 3. 8. 2009 (dále jen „Dodatek“).

Finanční arbitr dále zjistil, že roční procentní sazba nákladů (dále jen „RPSN“) sjednaná stranami sporu ve Smlouvě o úvěru pro úvěr *„neúměrně a nedůvodně překračuje výši RPSN v době sjednání Smlouvy o úvěru obvyklou“*. Z tohoto důvodu finanční arbitr dovedl neplatnost Smluvní odměny pro rozpor s dobrými mravy ve smyslu § 39 občanského zákoníku. I přes tuto neplatnost však finanční arbitr dovedl, že Smlouva o úvěru jako taková byla platně uzavřena, neboť Instituce může v souladu s § 502 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném v době uzavření Smlouvy o úvěru (dále jen „obchodní zákoník“), požadovat po Navrhovateli *„úrok ve výši úroku obvykle poskytovaného bankami v místě a čase sjednání Smlouvy o úvěru“*.

S přihlédnutím k výše uvedeným závěrům o neplatnosti některých částí Smlouvy o úvěru finanční arbitr dovedl, že Navrhovatelem zaplacená (zápočtem ke dni uzavření Smlouvy o úvěru) Smluvní odměna ve výši 139.400,- Kč představuje bezdůvodné obohacení na straně Instituce a současně, že bezdůvodným obohacením na straně Navrhovatele je rovněž částka ve výši 37.440,- Kč, kterou Navrhovatel přijal od Instituce na základě neplatného ujednání o poskytnutí revolvingu.

Pokud se jedná o námitky Navrhovatele stran absence konkrétního určení RPSN a rozporu smluvních sankcí s dobrými mravy, finanční arbitr se jimi podrobně nezabýval, neboť první z nich Navrhovatel neuplatnil u Instituce a druhá je nerozhodná, když finanční arbitr prohlásil za neplatné Obchodní podmínky jako celek.

Finanční arbitr současně není příslušný k řešení sporu o vydání blankosměnky vystavené Navrhovatelem na řad Instituce (dále jen „Blankosměnka“).

Finanční arbitr proto na základě posouzení shromážděných podkladů a v souladu s § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhodl ve věci Nálezem tak, že určil neplatnost Obchodních podmínek, ujednání o poskytnutí revolvingu a odměně za něj, Smluvní odměny a Dodatku, když na základě tohoto Instituci uložil povinnost vydat bezdůvodné obohacení ve výši 139.400,- Kč Navrhovateli. V části řízení týkající se sporu o vrácení Blankosměnky řízení pro svou nepříslušnost zastavil, ve zbytku návrh Navrhovatele zamítl a současně uložil Instituci v souladu s § 17a zákona o finančním arbitrovi sankci ve výši 15.000,- Kč.

4. Námítky Instituce proti Nálezu

Instituce namítá, že Obchodní podmínky jsou „*běžným pohledem k přečtení*“, a to bez jakýchkoli pomůcek, jak v Nálezu uzavřel i finanční arbitr, který jimi prováděl důkaz a hodnotil je. Obdobným písmem jsou psány i podmínky jiných institucí, přičemž pokud by je spotřebitel nepřečetl, může použít například brýle. Nečitelnost Obchodních podmínek Navrhovatel ani nenamítal a ani finanční arbitr žádný důkaz o nečitelnosti Obchodních podmínek nebo nesouhlasu Navrhovatele s nimi neprováděl.

Jestliže finanční arbitr shledal Smlouvu o úvěru, jejíž součástí jsou i Obchodní podmínky, platnou, pak není možné tyto podmínky po jejich přečtení vytrhnout ze Smlouvy o úvěru, dospět k jejich neplatnosti pro nemožnost je přečíst a „*vycházet z toho že tato část jakoby neexistovala*“.

Instituce argumentuje judikaturou Nejvyššího a Ústavního soudu České republiky o prioritě takového výkladu smluv, který nezakládá jejich neplatnost (konkrétně rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 2. 2010, sp. zn. 22 Cdo 1705/2008, a ze dne 30. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 4831/2010, nebo Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/03), když odkazuje i na § 574 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „zákon č. 89/2012 Sb.“), podle něhož „*[n]a právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné*“. Současně Instituce poukazuje na zásadu smluvní volnosti, na to, že Navrhovatel měl možnost se s kompletním zněním Smlouvy o úvěru seznámit a také se s ní seznámit, když měl možnost ji i vůbec neuzavřít. V souladu s judikaturou a názory odborné veřejnosti platí, že „*ochrana spotřebitele má své meze a v žádném případě ji nelze pojímat jako obranu jeho lehkomyšlnosti a neodpovědnosti*“.

Instituce připomíná zásadu „*práva patří bdělým*“ a tvrdí, že podstatná je zejména možnost Navrhovatele se s obsahem právního úkonu seznámit, to vše s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1142/2009, podle něhož je právní úkon platný i přesto, lze-li jeho obsah poznat prostřednictvím přístrojů a speciálních pomůcek nebo jiné osoby, nehledě na skutečnost, zda účastník právního vztahu takovou možnost využije. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, „*není problémem pro průměrného spotřebitele přečtení smlouvy a porozumění jejímu obsahu. Nemůže jít k tíži smluvní strany, že druhá smluvní strana si počíná natolik neopatrně, že ignoruje zásadu obezřetnosti*“.

Instituce tvrdí, že obecné soudy obvykle provádějí důkazy jejími smlouvami obsahujícími Obchodní podmínky a předkládá seznam některých konkrétních rozhodnutí Vrchního soudu v Praze.

Instituce namítá, že nelze Obchodní podmínky od Smlouvy o úvěru „*oddělit, aniž by se změnil její smysl*“. Bez Obchodních podmínek „*by smluvní vztah byl jiný, než byla vůle stran. Uplatnil by se zde § 41 starého občanského zákoníku...*“.

Pokud se jedná o výši RPSN, finanční arbitr podle Instituce přehlíží, že podle Dodatku činila 71,23 % a po poskytnutí revolvingu pouze 65,93 %. Instituce odmítá, že by obvyklá cena peněz byla v době uzavření Smlouvy o úvěru 15,09 % ročně, když podle ní je třeba zohlednit „*nejen úrokové sazby u bankovních půjček a úvěrů, ale rovněž zajišťovací prostředky (čím lepší zajištění, tím nižší úrok), profil klienta (zadlužení, platební historie, výše příjmů a výdajů, jistota příjmů atd.), nabídky jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů a další faktory. Vycházet navíc není možno z částky průměrné, ale maximální*“.

Tato kritéria podle Instituce odůvodňují „*použití spíše vyšší úrokové sazby*“, a to i s přihlédnutím k tomu, že v posuzovaném případě byl úvěr zajištěn pouze vystavením Blankosměnky, že Navrhovatel neobdržel úvěr z bankovního sektoru, a že jeho profil nebyl „*příliš dobrý, o čemž svědčí i to, že přestal hradit a jeho úvěr byl zesplatněn*“. Instituce s odkazem na statistiku České národní banky za období od března do října 2009 tvrdí, že roční úroková míra u úvěrů z kreditních karet poskytovaných bankami se v tomto období pohybovala mezi 21,03 % až 23,82 %, když podle Instituce „*kreditní karta je v podstatě revolvingový úvěr*“. Instituce odkazuje rovněž na další poskytovatele spotřebitelských úvěrů (nebankovní) a uzavírá, že v době uzavření Smlouvy o úvěru „*není nijak neobvyklé RPSN kolem 70%. Smluvní odměna je tak v pořádku*“.

Instituce je přesvědčena, že by neměla Navrhovateli nic platit, neboť si strany sporu sjednaly Smluvní odměnu platně. I kdyby však byly závěry finančního arbitra stran částečné neplatnosti Smlouvy o úvěru správné, „*je naprosto absurdní závěr o platbě 139.400,- Kč navrhovateli*“.

Instituce shrnuje, že Navrhovatel obdržel na základě Smlouvy o úvěru celkem 128.440,- Kč a uhradil na ni celkem 182.400,- Kč. Pokud by k celkové vyplacené částce ve výši 128.440,- Kč měl Navrhovatel obdržet ještě 139.400,- Kč, nejenže by „*měl úvěr zadarmo, ale ještě na něm vydělal 85.440,- Kč*“. Takové poskytování úvěrů by si podle Instituce nemohla dovolit ani žádná jiná finanční instituce.

Instituce tvrdí, že Smluvní odměna se započítává oproti nároku na vyplacení úvěru, proto Navrhovatel obdržel na základě Smlouvy o úvěru 91.000,- Kč. Podle Instituce „*[n]elze tvrdit, že navrhovatel bez dalšího smluvní odměnu uhradil, aniž by bylo řečeno, že ji uhradil z poskytnutého úvěru. Pokud tedy finanční arbitr rozhodl o tom, že instituce má navrhovateli platit 139.400,- Kč, musí zároveň rozhodnout o tom, že navrhovatel má instituci vrátit také 139.400,- Kč, když tato částka byla právě oproti částce 139.400,- Kč započtena*“.

Závěr finančního arbitra o povinnosti Instituce vrátit Navrhovateli částku ve výši 139.400,- Kč je však chybný „*i v tom, že fakticky žádný finanční tok neproběhl. Navrhovatel neposlal instituci žádnou částku, při podpisu smlouvy proběhlo započtení jednoho nároku oproti druhému, ale finanční arbitr druhý nárok (ten, který má instituce) zcela přehlíží*“. Instituce by bez tohoto zápočtu při uzavření Smlouvy o úvěru „*žádnou jinou smlouvu neuzavřela – nebylo úmyslem vyplatit nezajištěných 230.400,- Kč*“.

Instituce argumentuje, že Navrhovateli by měla vrátit maximálně částku ve výši převyšující částku vyplacenou Navrhovateli (182.400,- Kč mínus 128.440,- Kč), navíc poníženou o obvyklé úroky za půjčení peněz. „*Tvrzení o částečné neplatnosti (když první strana smlouvy o úvěru bez smluvních ujednání nevyjadřuje vůli stran a není určitá) by ad absurdum způsobilo to, že věřitel platil dlužníkovi za to, že dlužníkovi poskytl úvěr, několik let poté, co dlužník přestal splácet, by najednou měl obdržet částku vyšší, než mu bylo doposud vyplaceno na úvěru a revolvingu a věřitel by navíc svůj nárok měl i promlčen, kdyby mělo jít o bezdůvodné obohacení*“. Výrok III. Nálezu je proto podle Instituce „*naprosto neobhájitelný*“.

Protože s ohledem na výše uvedené nemůže obstát ani sankce ve výši 15.000,- Kč uložená Instituci, měl by finanční arbitr zamítnout návrh Navrhovatele, zprostit Instituci jakékoli platby Navrhovateli a zrušit sankci, kterou jí udělil.

5. Vyjádření Navrhovatele k námitkám Instituce

Navrhovatel odmítá polemiku Instituce nad čitelností a srozumitelností, a tím i platností Obchodních podmínek. Navrhovatel tvrdí, že postup finančního arbitra při jejich hodnocení, a na základě toho učiněný závěr, jsou správné.

Finanční arbitr postupoval podle názoru Navrhovatele v souladu s občanským zákoníkem, když za irelevantní považuje Navrhovatel i odkazy na judikaturu Nejvyššího soudu, neboť v jeho „případě nešlo o to, jak vyložit obsah právního úkonu, ale jestli tímto výkladem lze překlénout jeho neurčitost danou nesrozumitelností nebo nikoli“. Zatímco finanční arbitr vycházel z konkrétní judikatury vztahující se k posuzované věci a také z těch rozhodnutí, která se týkala přímo Instituce a její smluvní dokumentace, v Instituci zmíněném rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1705/2008 „se o preferenci výkladu k platnosti právního úkonu nelze dočíst nic“. K výkladu právních úkonů připomíná znění § 55 odst. 3 občanského zákoníku, podle něhož „[v] pochybnostech o významu spotřebitelských smluv platí výklad pro spotřebitele příznivější“.

Navrhovatel tvrdí, že ve spotřebitelských smlouvách je slabší strana legislativně chráněna, když tento princip vyjadřuje například nálezn Ústavního soudu ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 3/06, o omezení autonomie vůle. Pokud se jedná o rozhodnutí aprobující činnost Instituce, Navrhovatel je toho názoru, že tato nelze aplikovat na posuzovaný případ, neboť se nejedná o obecně závaznou judikaturu. Jejich význam snižuje i to, že není zřejmé, za jakých okolností je obecné soudy vydaly (rozsudek pro zmeškání, pro uznání apod.), když dovodit z nich lze pouze „ochotu Vrchního soudu v Praze naslouchat spíše argumentům Instituce než spotřebitelům, ale ani o tom se nemůžeme přesvědčit“.

Navrhovatel odmítá výklad Instituce ohledně částečné neplatnosti právního úkonu, neboť podle jejího názoru by platnost byt' i jen jednoho dílčího ujednání při závěru o jeho neoddelitelnosti od zbytku smlouvy „mělo zhojit neplatnost všech zbývajících neplatných ujednání“. Navrhovatel tvrdí, že je to přesně naopak, protože „předpokladem aplikace § 41 je oddelitelnost neplatné části právního úkonu od její platné, autonomní části. Tato platná část navíc musí být převažující ve smyslu sjednaných práv a povinností...“, což v posuzovaném případě podle názoru Navrhovatele splněno nebylo.

Navrhovatel nerozumí námitce Instituce, že finanční arbitr měl při posuzování obvyklé výše úroku z úvěru vycházet nikoli z průměrné RPSN, ale z maximální, a cituje konkrétní závěry finančního arbitra, v nichž právě tak finanční arbitr učinil. Navrhovatel tvrdí, že „[f]inanční arbitr opět podrobně, odborně a v souladu s právními předpisy vysvětlil, jak k výši 15,09% došel, stejně jako k jejímu mravnému judikatornímu stropu ve čtyřnásobné výši“.

Navrhovatel argumentuje, že pokud Instituce poukazuje na jiné nebankovní subjekty, které poskytují obdobné nebo dokonce dražší úvěry, „nijak to nesouvisí s určením obvyklé výše úroku z úvěru“. Podle Navrhovatele se navíc jedná o subjekty „nechvalně známé“, což vyplývá i „z nezávislého srovnání největších nebankovních subjektů působících na trhu s poskytováním spotřebitelského úvěru“ a odkazuje i na přehled dostupný z www.rozhodneme.cz.

Navrhovatel tvrdí, že „se Instituce opět, jako i vždy před tím, umístila na spodních příčkách indexu (třetí od konce), v blízkém sousedství společnosti Cofidis a eCREDIT, které ve svém „srovnání“ rovněž zmiňuje“. Pokud Instituce odůvodňuje výši svých úrokových sazeb a sankcí tím, že Navrhovatel pro ni představoval vyšší riziko, když Blankosměnka mohla pouze usnadnit

případné vymáhání, „zcela pomíjí fakt, že i tyto skutečnosti se musí pohybovat v mravném rámci“.

Navrhovatel v reakci na závěry finančního arbitra v Nálezu namítá, že finanční arbitr při vypořádání bezdůvodného obohacení mezi stranami sporu nezohlednil smluvní odměnu ve výši 77.760,- Kč za poskytnutí revolvingu. Tato částka je podle Navrhovatele součástí platné části Smlouvy o úvěru a vztahuje se k ní RPSN ve výši 67,49 %, která taktéž přesahuje judikatorní strop čtyřnásobku sazby 15,09 % zjištěné finančním arbitrem, a proto musí být neplatná. Protože Navrhovatel tuto smluvní odměnu zaplatil ke dni poskytnutí revolvingu, měla by mu ji Instituce vrátit spolu se Smluvní odměnou, celkem tedy 217.160,- Kč (139.400,- Kč plus 77.760,- Kč).

6. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy.

Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu buď potvrdí, nebo změní.

Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr přiměřeně podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Finanční arbitr posoudil námitky Instituce jako přípustné odůvodněné námitky ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81, 82 a 83 správního řádu.

Finanční arbitr předně odmítá námitku Instituce, že by v Nálezu učinil závěr o bezproblémové čitelnosti Obchodních podmínek, navíc bez jakýchkoli pomůcek, když ve třetím odstavci na str. 12 Nálezu po jejich detailním rozboru naopak uzavřel, že čtení těchto podmínek mu působilo velké obtíže, a že bez použití lupy jsou prakticky nečitelné. Stejně tak nemohou obstát námitky Instituce, že spotřebitelé mají obecně možnost použít k přečtení Obchodních námitek různé pomůcky, a to zejména s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1142/2009.

Je sice pravdou, že v uvedeném rozhodnutí Nejvyšší soud dovodil platnost uzavírané smlouvy i tehdy, pokud se se s nimi adresát právního úkonu mohl seznámit pouze s pomocí přístrojů a speciálních pomůcek nebo jiné osoby, učinil tak však při výkladu § 40 odst. 5 občanského zákoníku týkajícího se osob, které nemohou číst nebo psát, tedy za zcela specifických okolností, když tyto osoby nemají jinou možnost, jak se s obsahem právního úkonu seznámit. Navrhovatel by se naopak, pokud by byly Obchodní podmínky čitelné, s nimi mohl seznámit i bez těchto přístrojů či pomoci třetích osob.

Zákonodárce ani Nejvyšší soud nepochybně nezamýšleli použití tohoto pravidla pro uzavření jakékoli smlouvy, zvláště jde-li o smlouvu uzavřenou se spotřebitelem. Neměla-li by totiž hrát velikost písma ve spotřebitelské smlouvě žádnou roli, nezabývaly by se jí ani dozorové správní orgány ani obecné soudy.

Přitom například v rozhodnutí ze dne 19. 8. 2010, sp. zn. 1 As 46/2010, Nejvyšší správní soud zamítl žalobu proti České obchodní inspekci týkající se řádného informování spotřebitele o ceně, když mimo jiné uzavřel, že „[i]nformace o tom, že k deklarovaným cenám je nutno připočíst ještě uvedené poplatky (včetně jejich výše), byla uvedena drobným písmem ve spodní části letáku. Spotřebitel tuto poznámku v mnoha případech vůbec nemusel zaregistrovat...“. Rovněž Nejvyšší soud například ve svém rozhodnutí ze dne 27. 3. 2014, sp. zn. 29 Cdo 530/2012, mimo jiné konstatoval, že „v průběhu řízení (při dokazování) vyšly najevo podstatné skutečnosti, jež dovoľovaly zkoumat, zda vzhledem k velikosti užitého písma nečitelné nebo pouze s technickými pomůckami (lupou) čitelné všeobecné obchodní podmínky nenaplňují zneužívající charakter jednání příkladmo zmíněného v ustanovení § 56 odst. 1 písm. g/ obč. zák. (zda spotřebitel nebyl zavazován k plnění podmínek, s nimiž se neměl možnost /řádně/ seznámit před uzavřením smlouvy)“. Je tak zřejmé, že velikost písma, jakým Instituce zprostředkovává spotřebitelům veškeré informace, není v žádném případě bez významu.

Poukazuje-li Instituce také na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, v němž tento soud dospěl k neobežrětnosti spotřebitele, pak opomněla uvést také jeho závěry, že je „třeba vzít na zřetel, že posuzovaná smlouva, tak jak důvodně argumentuje žalobkyně, není typickou adhezní smlouvou. Svým rozsahem, strukturou a volbou písma se blíží spíše individuálně sjednávaným smlouvám, než standardním adhezním smlouvám, pro něž je typický dlouhý nepřehledný text psaný miniaturním, jen obtížně čitelným písmem, popřípadě dokonce jen odkaz na takto pojaté obchodní podmínky. Tzv. obecná ujednání zprostředkovatelské smlouvy, v podstatě obchodní podmínky žalované vkomponované přímo do textu smlouvy, jsou uvedena na jediné straně, celkem o 14 bodech. Psána jsou drobnějším, avšak dobře čitelným písmem, a první slova, charakteristická pro ten či onen bod, jsou zvýrazněna tak, že jsou psána větším, standardním písmem a tučně. Rozhodčí doložka je v textu obsažena jako samostatný bod 13, tedy jako bod předposlední, a první slova "Případné spory" jsou graficky zvýrazněna. Protože následující a poslední bod 14 je o jediném řádku, prostor vyhrazený ve smlouvě pro podpis zájemce se nachází přímo pod touto doložkou“. Je tedy zřejmé, že Nejvyšším soudem hodnocená smlouva se grafickým provedením výrazně odlišovala od Smlouvy o úvěru a argumentaci Instituce lehkomyšlností a odpovědností Navrhovatele proto nelze než odmítnout.

Pokud Instituce argumentuje prioritou výkladu vedoucího k platnosti právního úkonu s odkazem na soudní judikaturu, v současnosti legislativně zakotvenou i v § 574 zákona č. 89/2012 Sb., a dále smluvní volností, potom zcela pomíjí, že i tyto zásady mají svá aplikační omezení a v žádném případě se plně neuplatní za každých okolností. Odhlédne-li navíc finanční arbitr od skutečnosti, že Institucí zmiňovaná rozhodnutí nejsou na posuzovanou věc vůbec přílehlavá, když se zabývají například nedostatečně schváleným nakládáním s majetkem státu nebo výkladem nejasných, avšak dobře čitelných, pojmů užitých ve smlouvě, sám Ústavní soud v usnesení ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/03, obecně k této zásadě vyslovil, že „[n]eplatnost smlouvy má být tedy výjimkou, nikoliv zásadou“, tedy ani on ji nepovažuje za absolutní. Z napadeného Nálezu je navíc zřejmé, že finanční arbitr zásadu priority platnosti právního úkonu respektoval, když Smlouvu o úvěru považoval za neplatnou jen částečně.

Stejně tak je účelová argumentace Instituce některými soudními rozhodnutími, v nichž obecné soudy nenamítaly nic proti velikosti písma v jejích Obchodních podmínkách (navíc aniž by tato rozhodnutí předložila a prokázala, že se jednalo o stejné případy a smluvní dokumenty), když existují i případy opačné. Tak například v rozhodnutí ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 76 ICm 876/2010, Vrchní soud v Praze konstatoval, že „velikost písma, která není čitelná bez užití zvláštního zvětšení (lupy apod). Nikdo z členů odvolacího senátu Smlouvu bez těchto prostředků schopen číst nebyl, ač jinak čte texty obvyklé velikosti bez obtíží...Smlouva je v důsledku právních konstrukcí jednotlivých ujednání (pro spotřebitelské smlouvy naprosto nevhodných),

zcela nesrozumitelná osobě bez právního vzdělání a jistého ekonomického přehledu. Jistě nejde o důsledek neobratnosti při tvorbě textu smlouvy (míněno vzorového textu); je tomu právě naopak. Zjevně je text smlouvy záměrně koncipován tak, aby svými složitými konstrukcemi vylučoval pochopení pravého smyslu ujednání ve Smlouvě člověku, jenž právním vzděláním a jistým ekonomickým přehledem nedisponuje. Ostatně pro závěr o neplatnosti Smlouvy pro rozpor se zákonem by samo o sobě postačovalo již zjištění odvolacího soudu, že Smlouvu nelze přečíst bez užití zvláštních prostředků umožňujících zvětšení textu“.

Správnost veškerých závěrů finančního arbitra, uvedených jak v Nálezu, tak výše v tomto rozhodnutí, pak potvrzuje i nález Ústavního soudu vydaný až dne 11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11, kde tento soud mimo jiné vyslovil, že „[v] praxi se zásada poctivosti projevuje mimo jiné tím, že text spotřebitelské smlouvy, obzvláště jedná-li se o smlouvu formulářovou, má být pro průměrného spotřebitele dostatečně čitelný, přehledný a logicky uspořádaný. Například smluvní ujednání musí mít dostatečnou velikost písma, nesmějí být ve výrazně menší velikosti, než okolní text, nesmějí být umístěna v oddílech, které vzbuzují dojem nepodstatného charakteru...[j]e třeba zdůraznit, že obchodní podmínky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu“.

Ve světle tohoto nepoctivého jednání Instituce už pak není rozhodující ani její námitka, zda mají stejné obchodní podmínky i další Instituce (finanční arbitr má navíc z úřední činnosti za prokázané, že nikoli) nebo to, zda Navrhovatel namítal nečitelnost Smlouvy o úvěru; přesto však finanční arbitr poukazuje například na jeho podání finančnímu arbitrovi ze dne 15. 1. 2015, evid. č. FA/516/2015, v němž Navrhovatel mimo jiné zmínil, že „[s]mlouva samotná je psána na nekvalitním papíře, malými písmeny, je těžko čitelná...“.

Co se týče oddělitelnosti Obchodních podmínek, a to včetně ujednání Smlouvy o úvěru vztahujících se k poskytnutí revolvingu, finanční arbitr připomíná, že podle § 41 občanského zákoníku platí: „Vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, je neplatnou jen tato část, pokud z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností za nichž k němu došlo, nevyplývá, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu“.

V usnesení ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1752/2011, Nejvyšší soud k této otázce mimo jiné zmínil, že „[p]ři posuzování otázky, zda lze část právního úkonu postiženou důvodem neplatnosti oddělit od ostatního obsahu tohoto úkonu, je třeba dbát, aby byla respektována vůle účastníků právního úkonu s přihlédnutím k účelu, jehož dosažení osoba konající právní úkon, resp. všichni účastníci dvou(více)stranného právního úkonu, sledovali“.

V posuzovaném případě směřovaly strany sporu především k tomu, že Instituce poskytne Navrhovateli úvěr ve výši 230.400,- Kč, z nichž částku ve výši 91.000,- Kč dá Navrhovateli k dispozici a částku ve výši 139.000,- Kč si ponechá jako Smluvní odměnu, která představuje kapitalizovaný úrok. Tento hlavní závazek smluvních stran je snadno dovoditelný již z části IV. Smlouvy o úvěru (tedy i bez Obchodních podmínek), když splňuje i základní náležitosti smlouvy o úvěru ve smyslu § 497 obchodního zákoníku.

Pokud se jedná o vůli smluvních stran, s jakou uzavíraly Smlouvu o úvěru, je zřejmé, že Navrhovatel potřeboval k volnému nakládání částku ve výši 91.000,- Kč a byl za ni ochoten

zaplatit Smluvní odměnu ve výši 139.400,- Kč. Nepochybně by pak byl ochoten zaplatit i nižší smluvní odměnu a proto je finanční arbitr přesvědčen, že Navrhovatel by měl zájem na platnosti hlavního závazku ze Smlouvy o úvěru i při neplatnosti Smluvní odměny.

Oproti tomu je možno polemizovat, zda by Smlouvu o úvěru uzavřela i Instituce, pokud by věděla, že za poskytnutí úvěru neobdrží úrok ve výši 139.000,-, ale úrok obvyklý ve smyslu § 502 odst. 1 obchodního zákoníku. Odpověď na tuto otázku však není rozhodující, když právě z citovaného ustanovení obchodního zákoníku vyplývá, že neplatnost Smluvní odměny neplatnost Smlouvy o úvěru nezaloží, neboť ji nahradí úrok obvyklý, a to nehledě na vůli Instituce, s níž takovou smlouvu uzavřela. K tomu srov. například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 29 Cdo 4498/2007, podle něhož „[p]řípadná neplatnost ujednání o úrocích ve smlouvě o úvěru nezpůsobuje sama o sobě (vzhledem k povaze takové smlouvy a k jejímu obsahu) neplatnost smlouvy o úvěru jako celku. Úprava obsažená v § 502 obch. zák. posiluje princip obsahové oddělitelnosti té části právního úkonu (smlouvy o úvěru), která se týká úroků, od dalších částí takové smlouvy (§ 41 obč. zák.)“.

Za oddělitelná od hlavního závazku ze Smlouvy o úvěru však finanční arbitr považuje i ujednání o revolvingovém úvěru, protože obě strany sporu uzavřely Smlouvu o úvěru s tím, že k poskytnutí revolvingového úvěru vůbec nemusí dojít (srov. například možnost jeho výpovědi v souladu s čl. 9 Obchodních podmínek), a když i Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem sám potvrdil, že ho ani nechtěl.

Finanční arbitr proto uzavírá, že Smlouva o úvěru ob stojí i bez částí, které finanční arbitr v Nálezu prohlásil za neplatné, a to zcela v souladu s občanským zákoníkem a stávající judikaturou.

Co se týče RPSN, jejímž prostřednictvím poměřoval finanční arbitr soulad Smluvní odměny s dobrými mravy, není pravdou, že finanční arbitr ignoroval RPSN podle Dodatku ve výši 71,23 % a u revolvingu ve výši 65,93 %. V případě, že je jak Dodatek, tak ujednání o revolvingu neplatné, finanční arbitr tyto hodnoty do svých závěrů ohledně RPSN již zahrnout ani nemohl. Navíc pokud finanční arbitr učinil v Nálezu závěr, že v rozporu s dobrými mravy je podle něj RPSN čtyřnásobně převyšující obvyklou RPSN (v posuzovaném případě ve výši 15,09 %), pak by se tentýž závěr vztahoval i na RPSN podle Dodatku a u revolvingu.

Ohledně Institucí namítaných důvodů k ospravedlnění vyšší RPSN, finanční arbitr považuje za irelevantní především její argumentaci „dalšími faktory“, které nijak nespécifikovala, a platební morálkou Navrhovatele u Smlouvy o úvěru, kterou Instituce znala až po jejím uzavření.

Stejně tak shledává finanční arbitr účelovým tvrzení Instituce o rizikovém profilu Navrhovatele, když Instituce nejen že nevysvětlila, v čem všem toto riziko spočívá, ale když ze shromážděných podkladů ani nevyplývá, že by ho Instituce detailně zkoumala a měla tak zvláštní důvod požadovat odměnu v takové výši. Naopak, z hodnocení Navrhovatele na poslední straně Smlouvy o úvěru vyplývá, že Navrhovatel měl zajištěn důchodový příjem ve výši 14.003,- Kč, z něhož mu měsíčně zůstávala k dispozici částka ve výši 7.703,- Kč, když ani v části C tohoto hodnocení Instituce nezmiňuje jakékoli problémy s rizikovostí Navrhovatele (viz například ručně psanou poznámku „100% klient“ a další). S ohledem na tyto skutečnosti proto nemůže obstát ani argument Instituce o nedostatečném zajištění poskytnutého úvěru, neboť Navrhovatel měl jistý příjem postizitelný exekucí a úvěr navíc zajistil Blankosměnkou.

Pokud se jedná o úrokové míry dalších poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, na něž Instituce v námitkách odkazuje, finanční arbitr s ohledem na ustálenou judikaturu citovanou již v Nálezu

předně konstatuje, že pro stanovení obvyklé ceny peněz v době uzavření Smlouvy o úvěru považuje za rozhodující jejich cenu u bankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, nikoli těch nebankovních. Z tohoto přístupu ostatně vychází i § 502 odst. 1 obchodního zákoníku, podle něhož „...[n]ejsou-li takto úroky stanoveny, je dlužník povinen platit obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla v době uzavření smlouvy...“.

Opačný přístup by podle finančního arbitra mohl vést k absurdním důsledkům, kdy by většina nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů mohla půjčovat v podstatě za jakoukoli úrokovou míru, resp. RPSN, avšak zároveň by své jednání legitimizovala, neboť by se jednalo o většinu a obvyklou praxi. Důkazy označené Institucí navíc nic nevypovídají o obvyklé praxi nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů v době uzavření Smlouvy o úvěru (červenec 2009), neboť jsou z roku 2012.

Finanční arbitr však nemůže souhlasit ani s tím, že by měl pro účely posouzení souladu Smluvní odměny s dobrými mravy vycházet z údajů České národní banky o kreditních kartách, u nichž se průměrná úroková míra v období března až října 2009 pohybovala až na hranici 24 %, když právě kreditním kartám má být podle Instituce revolvingový úvěr nejbližší.

Z měnových a finančních statistik České národní banky, tzv. systému časových řad ARAD, finanční arbitr zjistil, že v době uzavření Smlouvy o úvěru, tj. v červenci 2009, byla průměrná úroková sazba u kontokorentních úvěrů 14,62 %, u kreditních karet 23,69 %, přičemž průměrná RPSN odpovídala 15,09 %. Je tedy zřejmé, že Instituce z těchto možných hodnot vybrala pro sebe tu nejvýhodnější, aniž by přihlédla k tomu, že spotřebitelské úvěry poskytované prostřednictvím kreditních karet mají oproti Navrhovateli poskytnutému „obecnému“ úvěru mnohá specifika (bezúročné období a na to navazující vyšší úrokovou míru v případě jeho nevyužití, možnost čerpat úvěr opakovaně a pružněji než u Instituce – v libovolném čase a libovolných částkách v rámci úvěrového rámce apod.).

To ostatně vyplývá i ze systému časových řad ARAD, v němž Česká národní banka zavedla od ledna 2010 společnou statistiku i pro kontokorenty a revolvingové úvěry. Společná průměrná úroková míra u těchto produktů byla v lednu 2010 ve výši 13,63 % a s přihlédnutím k průměrným úrokovým sazbám u samotných kontokorentních úvěrů (viz odstavec výše) je proto zřejmé, že průměrná úroková míra u revolvingových úvěrů byla obdobná, tj. přibližně 14 %.

V této souvislosti považuje finanční arbitr za vysoce nepravděpodobné, že od okamžiku uzavření Smlouvy o úvěru do ledna 2010 by průměrná úroková míra u revolvingových úvěrů klesla z necelých 24 % tvrzených Institucí na 14 % a trvá na tom, že pokud vycházel z průměrné RPSN ve výši 15,09 %, Instituci nijak nepoškodil a postupoval správně.

Pokud se jedná o vztah průměrné a obvyklé RPSN, ačkoli by finanční arbitr mohl nadále vést polemiku nad tím, jaký je mezi nimi rozdíl, v průběhu námitkového řízení zjistil, že těchto složitých úvah není v posuzovaném případě zapotřebí.

Při posuzování Smluvní odměny finanční arbitr vycházel především z průměrné RPSN ve výši 15,09 % zjištěné pro červenec 2009 Českou národní bankou, tedy z relevantního údaje vypracovaného na základě kompletních údajů, jimiž tento dozorový orgán nad bankovním trhem disponuje.

Tento postup nepovažuje finanční arbitr za nijak vadný, neboť již v rozhodnutí ze dne 21. 3. 2007, sp. zn. 29 Odo 1214/2005, Nejvyšší soud konstatoval, že pokud soudy nižšího stupně stanovily obvyklý úrok ve smyslu § 369 odst. 1 a § 502 odst. 1 obchodního zákoníku

prostřednictvím průměrné úrokové sazby obchodních bank z nových úvěrů, postupovaly správně. Nejvyšší soud v této souvislosti doslova uvedl: „*Proto Nejvyšší soud za použití systematického, teleologického a logického výkladu ustanovení § 502 odst. 1 věty první a druhé a ustanovení § 369 odst. 1 obch. zák. dovedl, že použití průměrné úrokové sazby bank působících na území České republiky těmto ustanovením neodporuje*“.

Stejně tak nejsou bez významu závěry Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2010, sp. zn. 2 Afs 53/2010, který posuzoval obvyklou výši úroků ve smyslu § 6 odst. 9 písm. p) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Daňové orgány v tomto případě taktéž zjišťovaly obvyklou výši úroků z půjček poskytovaných bankami, když Nejvyšší správní soud následně schválil jejich postup mj. s tím, že „*[p]okud se tedy zjištěný úrok obvyklý ke dni 24. 6. 1997, který stěžovatel správně počítal jako průměrný úrok poskytovaný peněžními ústavy k půjčkám (úvěrům), které se co nejvíce blíží podmínkám, za nichž žalobkyně poskytla půjčku svým jednatelům, bude odlišovat od stejným způsobem zjištěného úroku obvyklého v roce 1998, dojde ke změně ve výši předepsané daně z příjmů*“.

Ačkoli tedy v Nálezu citované rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, předpokládá stanovení obvyklé úrokové míry „*s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček*“, finanční arbitr je přesvědčen vzhledem k výše citovaným závěrům Nejvyššího i Nejvyššího správního soudu, které se objevily v rozhodnutích novějšího data, než je rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, a která výslovně připouští poměrování s průměrnou hodnotou (bez ohledu na to, zda důvodem pro takový postup byla nedostupnost informací ohledně obvyklé hodnoty), že poměrování výše RPSN s její průměrnou hodnotou je v současné době postup zcela transparentní.

To vše v situaci, kdy finanční arbitr nemá přístup do žádné databáze, která by shromažďovala relevantní a vyčerpávající data od všech bankovních poskytovatelů úvěru na území České republiky. Finančnímu arbitrovi proto nezbyvá, než vycházet z dat, která jsou jediná veřejně dostupná (v posuzovaném případě se jedná o průměrnou hodnotu RPSN zveřejněnou Českou národní bankou v rámci jejích měnových a finančních statistik, tedy v systému časových řad ARAD), aby bylo jeho rozhodnutí objektivní, tedy aby se nezakládalo na subjektivní úvaze finančního arbitra, jaká by mohla být hodnota obvyklé výše RPSN, příp. její nejvyšší hodnota.

S ohledem na výše uvedené finanční arbitr uzavírá, že pokud RPSN ve Smlouvě o úvěru dosahuje výše 73,33 % (ve skutečnosti dokonce 75,81 %, jak finanční arbitr zjistil po dodatečném přepočítání v námitkovém řízení), je v rozporu s dobrými mravy a Smluvní odměna je tak neplatná ve smyslu § 39 občanského zákoníku.

Pokud se jedná o vypořádání bezdůvodného obohacení vyplývajícího ze závěrů finančního arbitra výše, nelze přisvědčit Instituci v tom, že by měl Navrhovatel poskytnutý úvěr zadarmo či dokonce vydělal dalších 85.440,- Kč.

Instituce poskytla Navrhovateli na základě Smlouvy o úvěru částku ve výši 230.400,- Kč, z níž Navrhovatel reálně obdržel pouze částku ve výši 91.000,- Kč a částku ve výši 139.400,- Kč zaplatil započtením na neplatnou Smluvní odměnu; tuto částku mu proto finanční arbitr přiznal v napadeném Nálezu.

Je rovněž pravdou, že Navrhovatel obdržel od Instituce revolving ve výši 37.440,- Kč, který představuje jeho bezdůvodné obohacení, neboť ujednání Smlouvy o úvěru týkající se revolvingu jsou neplatná. Z tohoto důvodu se také mylí Navrhovatel, který v námitkovém řízení tvrdí, že započtením zaplatil i smluvní odměnu za poskytnutí revolvingu ve výši 77.760,- Kč a požaduje její vydání.

Oproti tomu má Instituce nárok nejen na vrácení zmíněného bezdůvodného obohacení ve výši 37.440,- Kč, ale pochopitelně i na vrácení celé jistiny úvěru ve výši 230.400,- Kč a obvyklého úroku z této částky (v Nálezu finanční arbitr nedopatřením uvedl obvyklý úrok z částky ve výši 91.000,- Kč), to vše s přihlédnutím ke skutečnosti, že Navrhovatel do současnosti zaplatil na Smlouvu o úvěru částku ve výši 182.400,- Kč. Jak však finanční arbitr konstatoval již v napadeném Nálezu, k rozhodnutí o případných nárocích Instituce není příslušný (finanční arbitr rozhoduje vždy o návrhu spotřebitele, nikoli věřitele) a stejně tak nemohl provést ani započtení vzájemných pohledávek Navrhovatele a Instituce z bezdůvodného obohacení, neboť nejsou splatné a tedy nejsou k započtení způsobilé.

Je tedy zřejmé, že dojde-li k naplnění Smlouvy o úvěru alespoň v části, která zůstává v platnosti, resp. k vypořádání veškerých vzájemných nároků mezi Navrhovatelem a Institucí popsaných výše, nebude mít Navrhovatel poskytnutý úvěr zadarmo a ani na něm nezíská žádné peněžní prostředky na úkor Instituce.

S ohledem na tyto skutečnosti finanční arbitr odmítá i zbývající námitky Instituce týkající se vzájemného plnění stran sporu a bezdůvodného obohacení vzniklého mezi nimi.

Na základě všech shora uvedených skutečností finanční arbitr zamítl námitky Instituce a Nález potvrdil.

P o u č e n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručení nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabývá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 8. 4. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr